

Factsheet 10

Focus op inkomstengenererende projecten

Versie nr. 8 d.d. 31 januari 2020

Inhoudsopgave

I.	HET JURIDISCH KADER & DEFINITIES	3
A.	<i>Juridisch kader .....</i>	3
B.	<i>Definitie van 'netto-inkomst' in de Verordening (EU).....</i>	3
C.	<i>Wat te beschouwen als 'netto-inkomst' als projectaanvrager of -partner?.....</i>	4
1.	<i>'Netto-inkomsten' TIJDENS projectuitvoering.....</i>	4
2.	<i>'Netto-inkomsten' NA projectafsluiting.....</i>	4
II.	HOE OMGAAN MET NETTO-INKOMSTEN TIJDENS DE VERSCHILLENDE PROJECTFASES?	5
A.	<i>Begunstigden die verwachten om na voltooiing netto-inkomsten te genereren die van tevoren kunnen ingeschat worden .....</i>	5
1.	<i>Wat te doen voorafgaand projectgoedkeuring? .....</i>	6
2.	<i>Wat te doen tijdens projectuitvoering?.....</i>	6
3.	<i>Wat te doen na projectuitvoering / bij projectafsluiting? .....</i>	7
B.	<i>Begunstigden die verwachten om na voltooiing netto-inkomsten te genereren die NIET van tevoren kunnen ingeschat worden .....</i>	7
1.	<i>Wat te doen voorafgaand projectgoedkeuring? .....</i>	7
2.	<i>Wat te doen tijdens projectuitvoering?.....</i>	8
3.	<i>Wat te doen na projectuitvoering / bij projectafsluiting? .....</i>	8
C.	<i>Begunstigden die enkel tijdens projectuitvoering netto-inkomsten genereren.....</i>	8
1.	<i>Wat te doen voorafgaand projectgoedkeuring? .....</i>	9
2.	<i>Wat te doen tijdens projectuitvoering?.....</i>	9
3.	<i>Wat te doen na projectuitvoering / bij projectafsluiting? .....</i>	9

I. Het juridisch kader & definities

A. Juridisch kader

De volgende artikelen van EU-verordeningen vormen de juridische basis voor wat betreft inkomsten:

- artikel 61 t/m 65, lid 8 van [Verordening \(EU\) nr. 1303/2013](#)
- artikel 15 t/m 19 en Bijlage I van [Gedelegeerde Verordening \(EU\) nr. 480/2014](#)
- [Revised Guidance Note on Article 55 for ERDF and Cohesion Funds of Council Regulation \(EU\) No 1083/2006: Revenue-Generating Projects, Final version of 30 Nov. 2010, COCOF 07/0074/09.](#)

Verordening (EU) nr. 1303/2013 maakt onderscheid tussen enerzijds projecten die na voltooiing (en mogelijk ook tijdens de uitvoering) netto-inkomsten genereren, welke projecten onder artikel 61 vallen, en anderzijds projecten die alleen tijdens de uitvoering netto-inkomsten genereren, waarop lid 1 t/m 6 van artikel 61 niet van toepassing zijn, maar die wel onder artikel 65, lid 8 vallen.

Naar aanleiding van de aanneming van Regulation (EU) No 2018/1046, (Article 272 (26)(e) wijzigd Article 65 (8)(i) of Regulation n°1303/2013), **project aanvragers en partners die staatsteun relevant zijn hoeven geen netto-inkomsten af te trekken tijdens en/of na de projectimplementatie en hoeven ook geen rekening te houden met de procedures gespecificeerd in deze factsheet.** Meer informatie voor staatsteun relevante partners is te vinden in Factsheet 11 van de Programme Handleiding.

Daarnaast zijn lid 1 t/m 6 van artikel 61 niet van toepassing op projecten waarvan de totale subsidiabele kosten minder dan 1 miljoen euro bedragen.

In lijn met Verordening (EU) nr. 2018/1046, (Artikel 272 (27)(a) wijzigd Artikel 65 (8)(i) van Verordening (EU) nr. 1303/2013, Lid 8 (i) van artikel 65 is niet van toepassing op projecten die onder de staatssteunregels vallen en ook niet op projecten waarvan de totale subsidiabele kosten minder dan 100.000 euro bedragen.

B. Definitie van 'netto-inkomst' in de Verordening (EU)

Naar aanleiding van de aanneming van Verordening (EU) nr. 2018/1046, (Artikel 272 (26)(a) wijzigd Artikel 61 (1) van Verordening (EU) nr. 1303/2013, "netto inkomsten" betekent **cash inkomsten** direct betaald door de gebruiker van goederen of diensten aangeboden door het project¹, zoals kosten direct gedragen door de gebruikers van infrastructuur, verkoop of huur van gronden of gebouwen, of betalingen voor diensten, verminderd met eventuele bedrijfskosten en vervangingskosten van kortlevend materieel tijdens de overeenkomstige periode. Bedrijfskostenbesparingen die door de operatie worden gegenereerd, met uitzondering van de kostenbesparingen als gevolg van de uitvoering van maatregelen voor energie-efficiëntie, worden als netto-inkomsten behandeld, tenzij deze worden gecompenseerd door een gelijke verlaging van de exploitatiesubsidies.

---

¹ Typische voorbeelden van cash inkomsten direct betaald door de gebruiker van goederen of diensten aangeboden door het project zijn: verkoop van een boek of gids geschreven door het partnerschap, inkomprijs gevraagd bij inschrijving voor een projectevenement voor MKB, investering in een museum dat zal openen wanneer het project afsluit en waarvoor de toegang betalend is, et cetera.

C. Wat te beschouwen als 'netto-inkomst' als projectaanvrager of -partner?

Volgend uit de formele definitie hierboven, spreekt me over 'inkomsten' vanaf het moment dat er sprake is van een kasinstroom. Echter, de vraag is of deze kasinstroom dient beschouwd te worden als een 'netto-inkomst' aangezien dat het bedrag is dat zal dienen afgetrokken te worden van de totale subsidiabele kosten van het project?

Om deze vraag te beantwoorden, dient men na te gaan wanneer de kasinstroom zich voordoet of zal voordoen:

- Tijdens de projectuitvoering;
- Na de projectafsluiting.

Het verschil tussen beide komt er in essentie op neer of de 'exploitatiekosten' al dan niet in mindering mogen worden gebracht van de bruto-inkomsten of bruto kasinstroom.

1. 'Netto-inkomsten' TIJDENS projectuitvoering

De af te trekken netto-inkomsten die tijdens de projectuitvoering zijn gegenereerd, zijn gelijk aan de bruto-inkomsten of bruto kasinstroom.

Dit is omdat de exploitatiekosten, of de aangegane uitgaven om de goederen en diensten te kunnen leveren die de kasinstroom veroorzaken, zullen opgevoerd worden als projectkosten.

Met andere woorden, begunstigden die zich in dit scenario bevinden zullen EFRO-terugbetalingen ontvangen voor deze aangegane 'exploitatiekosten'. Bijgevolg is het niet mogelijk om deze kosten ook nog af te trekken van de gegenereerde bruto kasinstroom bovenop de EFRO-betaling waartoe ze reeds aanleiding zullen geven.

2. 'Netto-inkomsten' NA projectafsluiting

Na de projectuitvoering zijn de af te trekken netto-inkomsten gelijk aan het verschil tussen de bruto-inkomsten of bruto kasinstroom en de 'exploitatiekosten' die nodig zijn om de goederen of diensten die de kasinstroom veroorzaken te blijven aanbieden in afwezigheid van de EFRO-subsidie. Het bedrag aan netto-inkomsten dient berekend te worden over een bepaalde referentieperiode, zoals hieronder aangegeven.

In het geval dat er inkomsten worden gegenereerd na projectafsluiting wordt het begunstigden die zich in dit scenario bevinden toegestaan om de 'exploitatiekosten' af te trekken van de bruto-inkomsten of -kasinstroom. Dit omdat er geen EFRO-terugbetalingen meer zullen plaatsvinden om de begunstigden die zich in dit scenario bevinden financieel te ondersteunen.

Er kunnen zich bijgevolg twee situaties voordoen:

- De netto-inkomsten zijn positief (bruto kasinstroom > exploitatiekosten berekend over de toepasselijke referentieperiode): dit bedrag zal van de totale subsidiabele kosten van de begunstigde dienen afgetrokken te worden;
- De netto-inkomsten zijn negatief (bruto kasinstroom < exploitatiekosten berekend over de toepasselijke referentieperiode): geen enkel bedrag dient van de totale subsidiabele kosten van de begunstigde afgetrokken te worden.

II. Hoe omgaan met netto-inkomsten tijdens de verschillende projectfasen?

A. Begunstigden die verwachten om na voltooiing netto-inkomsten te genereren die van tevoren kunnen ingeschat worden

Deze begunstigden hebben 'Yes' geantwoord op beide inkomst gerelateerde vragen in het aanvraagformulier:

B.3.1 Revenue generation

Does the partner organization foresee to generate net revenue after the project implementation?

Is it objectively possible to estimate the revenue in advance?

Artikel 61, lid 1 is van toepassing op projecten die vooral na hun voltooiing netto-inkomsten genereren. Daarbij gaat het om netto-inkomsten die voortvloeien uit het gebruik van **de infrastructuur van het project, uit de verkoop of verhuur van grond of gebouwen of uit de levering van diensten.**

Bij het vaststellen van de netto-inkomsten hoeven alleen die inkomsten in aanmerking te worden genomen die worden aangemerkt als de direct door gebruikers betaalde instroom van kasmiddelen. Bij de berekening van de netto-inkomsten moeten dus buiten beschouwing worden gelaten: particuliere en overheidsbijdragen en/of financiële baten die niet voortvloeien uit tarieven, tolheffingen, vergoedingen, huur of andere soorten bijdragen die rechtstreeks door de gebruikers worden betaald.

Op grond van artikel 61, lid 2 moeten de uitgaven van het project waarvoor EFRO-subsidie wordt verleend, van tevoren worden verminderd met de netto-inkomsten die het project kan genereren binnen een specifieke referentieperiode, die zowel de periode van uitvoering als de periode na de voltooiing van het project bestrijkt.

Voor het berekenen van de netto-inkomsten die het project kan genereren, heeft het Interreg 2 Zeeën Programma besloten de methode uit artikel 61, lid 3b) te hanteren, namelijk:

“berekening van de verlaagde netto-inkomsten van de concrete actie, waarbij rekening wordt gehouden met de passende referentieperiode voor de sector of subsector van de concrete actie, de gewoonlijk verwachte rentabiliteit van de betrokken investeringscategorie, de toepassing van het beginsel ‘de vervuiler betaalt’, alsook, in voorkomend geval, met billijkheidsoverwegingen met betrekking tot de relatieve welvaart van de betrokken lidstaat of regio”.

Afhankelijk van de sector waartoe het inkomstengenererende project behoort, gelden de referentieperioden voor de berekening van de verdisconteerde netto-inkomsten overeenkomstig artikel 15 en bijlage I van Gedelegeerde Verordening (EU) nr. 480/2014, te weten:

Referentieperioden zoals bedoeld in artikel 15, lid 2	
Sector	Referentieperiode (jaren)
Spoorwegen	30
Watervoorziening/sanitaire voorziening	30
Wegen	25-30
Afvalbeheer	25-30
Havens en luchthavens	25
Stadsvervoer	25-30
Energie	15-25
Onderwijs en innovatie	15-25
Breedband	15-20
Zakelijke infrastructuur	10-15
Overige sectoren	10-15

De Commissie vereist dat er bij het berekenen van de jaarlijkse in- en uitstroom van kasmiddelen een disconteringspercentage wordt toegepast.

1. Wat te doen voorafgaand projectgoedkeuring?

Projecten die alleen na afloop netto-inkomsten genereren, moeten vooraf bepalen welke netto-inkomsten in een bepaalde periode zullen worden gegenereerd en moeten dit bedrag van de oorspronkelijke projectbegroting aftrekken. **Van het bedrag dat in het aanvraagformulier wordt ingevuld, moeten eventuele inkomsten dus reeds zijn afgetrokken.**

Met andere woorden, in het geval dat een project verwacht om netto-inkomsten te genereren **na afsluiting**, dienen deze ingeschat en afgetrokken worden door de begunstigden in kwestie.

Het bedrag aan netto-inkomsten moet worden geraamd op basis van een 'netto-inkomsten-analyse' (waarvoor het Programma een template verstrekt), die in de projectselectiefase wordt beoordeeld. Deze 'netto-inkomsten-analyse' zal ook door de eerstelijnscontroleur van de begunstigde in detail worden beoordeeld in het kader van de controles van de eerste financiële declaratie.

Het bedrag aan netto-inkomsten komt overeen met het verschil tussen de geschatte bruto-inkomsten en de benodigde exploitatiekosten voor de instandhouding van de projectoutputs waarmee de inkomsten worden gegenereerd.

De 'netto-inkomsten-analyse' template bevat verder uitleg over hoe het relevante bedrag te berekenen.

2. Wat te doen tijdens projectuitvoering?

Indien de begunstigde tijdens de projectuitvoering meer kasinstroom, direct betaald door de gebruiker van goederen of diensten aangeboden door het project, genereert, dan moeten deze additionele inkomsten gerapporteerd en afgetrokken worden van de kosten die door de begunstigde in kwestie worden opgevoerd.

Met andere woorden, dit surplus aan kasinstroom was niet in aanmerking genomen in de 'netto-inkomsten-analyse' en daarom nog niet afgetrokken van de subsidiabele kosten voorafgaand de projectgoedkeuring.

De af te trekken extra netto-inkomsten die tijdens de projectuitvoering zijn gegenereerd, zijn gelijk aan de bruto-inkomsten of bruto kasinstroom (omdat de exploitatiekosten die nodig zijn voor de instandhouding van de outputs, niet vóór afsluiting van het project in aanmerking kunnen worden genomen).

Alle inkomsten gerapporteerd in de financiële claims van de begunstigde zullen afgetrokken worden van de kosten opgevoerd ter terugbetaling.

De eerstelijnscontroleurs van de begunstigten in kwestie zullen tijdens hun administratieve controles op gedeclareerde kosten verifiëren dat het cumulatieve bedrag aan effectief gegenereerde netto-inkomsten niet het bedrag aan netto-inkomsten geraamd in de 'netto-inkomsten-analyse' overschrijdt.

Begunstigten zijn verantwoordelijk voor een correcte en gedegen boekhouding van alle gegenereerde kasinstromen en deze beschikbaar te houden (bv. voor controledoeleinden).

3. Wat te doen na projectuitvoering / bij projectafsluiting?

Het kan nodig zijn dat begunstigten vóór afsluiting van het project **hun oorspronkelijke 'netto-inkomsten-analyse' herzien** en hun raming van de na afloop van het project te genereren netto-inkomsten bijstellen (bijv. bij een verandering in de geschatte exploitatiekosten waardoor de geraamde netto-inkomsten ook veranderen).

Indien het bijgestelde bedrag aan netto-inkomsten hoger is dan het bedrag dat in eerste instantie was afgetrokken, dient het verschil in één keer te worden afgetrokken van de laatste declaratie die de begunstigde indient. Of het Programma kan een EFRO-terugvordering opleggen indien dergelijke laatste financiële declaratie niet meer voorhanden zou zijn.

B. Begunstigten die verwachten om na voltooiing netto-inkomsten te genereren die NIET van tevoren kunnen ingeschat worden

Deze begunstigten hebben in het aanvraagformulier 'Yes' geantwoord op de eerste inkomst gerelateerde vraag en 'No' op de tweede:

B.3.1 Revenue generation

Does the partner organization foresee to generate net revenue after the project implementation?

Yes

Is it objectively possible to estimate the revenue in advance?

No

Artikel 61, lid 6 van Verordening (EU) nr. 1303/2013 bepaalt het volgende: **wanneer het objectief gezien niet mogelijk is de inkomsten vooraf te schatten**, moeten de netto-inkomsten die binnen drie jaar na voltooiing van het project of, indien dit eerder is, tot aan de afsluiting van het Programma worden gegenereerd, worden afgetrokken van de aan de Commissie gedeclareerde uitgaven.

1. Wat te doen voorafgaand projectgoedkeuring?

Aangezien de verwachten netto-inkomsten niet ingeschat kunnen worden, moet er niets gebeuren tijdens de projectaanvraag.

Er zijn geen budgettaire limieten.

2. Wat te doen tijdens projectuitvoering?

Indien de begunstigde tijdens de projectuitvoering een kasinstroom, direct betaald door de gebruiker van goederen of diensten aangeboden door het project, genereert, dan moeten deze inkomsten gerapporteerd en afgetrokken worden van de kosten die door de begunstigde in kwestie worden opgevoerd.

De af te trekken netto-inkomsten die tijdens de projectuitvoering zijn gegenereerd, zijn gelijk aan de bruto-inkomsten of bruto kasinstroom (omdat de exploitatiekosten die nodig zijn voor de instandhouding van de outputs, niet vóór afsluiting van het project in aanmerking kunnen worden genomen).

Alle inkomsten gerapporteerd in de financiële claims van de begunstigde zullen afgetrokken worden van de kosten opgevoerd ter terugbetaling.

Dit zal ook door de eerstelijnscontroleurs van de begunstigten in kwestie geverifieerd worden tijdens hun administratieve controles op gedeclareerde kosten.

Begunstigten zijn verantwoordelijk voor een correcte en gedegen boekhouding van alle genereerde kasinstromen en deze beschikbaar te houden (bv. voor controledoeleinden).

3. Wat te doen na projectuitvoering / bij projectafsluiting?

Voor projecten die onder artikel 61, lid 6 van Verordening (EU) nr. 1303/2013 vallen, geldt dat de begunstigde zo snel mogelijk een 'netto-inkomsten actieplan' moet indienen bij het Gezamenlijk Secretariaat. Dit ten laatste voor het indienen van de laatste financiële claim van de begunstigde in kwestie.

De opgegeven netto-inkomsten in het 'netto-inkomsten actieplan' zullen voor de projectafsluiting worden afgetrokken van de uitgaven die door de begunstigde worden gedeclareerd. Het gaat om alle netto-inkomsten die binnen drie jaar na voltooiing van het project of, als dit eerder is, tot aan de afsluiting van het Programma zijn gegenereerd. Indien dit niet meer mogelijk is zal een procedure worden gestart om ten onrechte betaalde EFRO terug te vorderen van de begunstigde.

Een template voor het 'netto-inkomsten actieplan' zal op aanvraag ter beschikking gesteld worden door het Gezamenlijk Secretariaat en bevat verder uitleg over hoe het relevante bedrag te berekenen.

Begunstigten zijn verantwoordelijk voor een correcte en gedegen boekhouding van alle genereerde kasinstromen en deze beschikbaar te houden (bv. voor controledoeleinden).

C. Begunstigten die enkel tijdens projectuitvoering netto-inkomsten genereren

Artikel 61 is niet van toepassing op projecten die alleen tijdens de uitvoering netto-inkomsten genereren. Dergelijke projecten moeten voldoen aan artikel 65, lid 8 van Verordening (EU) nr. 1303/2013, dat het volgende bepaalt:

"De subsidiabele uitgaven van de concrete actie waarvoor medefinanciering uit de ESI-fondsen zal worden ontvangen, worden uiterlijk op het tijdstip van de door de begunstigde ingediende aanvraag voor de eindbetaling verminderd met de uitsluitend tijdens de uitvoering van de concrete actie rechtstreeks gegenereerde netto-inkomsten waarmee geen rekening is gehouden op het tijdstip van goedkeuring van die actie. Indien niet alle kosten voor medefinanciering in aanmerking komen, worden de netto-inkomsten verhoudingsgewijs toegerekend aan de wel en de niet subsidiabele delen van de kosten."

1. Wat te doen voorafgaand projectgoedkeuring?

Aangezien de begunstigde niet verwacht netto-inkomsten te genereren na projectafsluiting moet er niets gebeuren tijdens de projectaanvraag.

Het is niet nodig om de geraamde inkomsten reeds vooraf bij indiening van het aanvraagformulier af te trekken. Er zijn geen budgettaire limieten.

2. Wat te doen tijdens projectuitvoering?

Projecten die enkel netto-inkomsten genereren tijdens hun uitvoering moeten de gerealiseerde kasinstroom rapporteren in hun financiële claims. Met het oog op artikel 65, lid 8 zullen de gerapporteerde inkomsten automatisch worden afgetrokken van de subsidiabele kosten.

Dus, indien de begunstigde tijdens de projectuitvoering een kasinstroom, direct betaald door de gebruiker van goederen of diensten aangeboden door het project, genereert, dan moeten deze inkomsten gerapporteerd en afgetrokken worden van de kosten die door de begunstigde in kwestie worden opgevoerd.

De af te trekken netto-inkomsten die tijdens de projectuitvoering zijn gegenereerd, zijn gelijk aan de bruto-inkomsten of bruto kasinstroom (omdat de exploitatiekosten die nodig zijn voor de instandhouding van de outputs, niet vóór afsluiting van het project in aanmerking kunnen worden genomen).

Alle inkomsten gerapporteerd in de financiële claims van de begunstigde zullen afgetrokken worden van de kosten opgevoerd ter terugbetaling.

Dit zal ook door de eerstelijnscontroleurs van de begunstigten in kwestie geverifieerd worden tijdens hun administratieve controles op gedeclareerde kosten.

Begunstigten zijn verantwoordelijk voor een correcte en gedegen boekhouding van alle genereerde kasinstromen en deze beschikbaar te houden (bv. voor controledoeleinden).

3. Wat te doen na projectuitvoering / bij projectafsluiting?

In theorie moeten begunstigten die enkel tijdens projectuitvoering netto-inkomsten genereren niets doen bij projectafsluiting, gezien dit scenario impliceert dat er geen kasinstroom zal gerealiseerd worden na projectafsluiting.

Indien een dergelijke begunstigde zich echter realiseert dat, op onverwachte wijze, wel degelijk ook een kasinstroom zal gegenereerd worden na projectafloop, dan moeten zijn scenario II.B volgens zoals hierboven aangegeven (indienen van een 'netto-inkomsten actieplan' bij het Gezamenlijk Secretariaat).

In dat geval zijn de begunstigten verantwoordelijk voor een correcte en gedegen boekhouding van alle genereerde kasinstromen en het beschikbaar houden ervan (bv. voor controledoeleinden).